

2024Z17163

Vragen van het lid **Ergin** (DENK) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het gebruik van AI-systemen door de overheid en de risico's daarvan waar niet naar wordt gekeken* (ingezonden 30 oktober 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht van de NOS getiteld «Overheid maakt volop gebruik van AI, maar kijkt vaak niet naar risico's»?¹

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het feit dat bij meer dan de helft van de systemen die gebruikmaken van kunstmatige intelligentie (AI) binnen de overheid geen gedegen risicoanalyse wordt uitgevoerd, zoals blijkt uit het onderzoek van de Algemene Rekenkamer (ARK)?

Vraag 3

Welke stappen neemt u om ervoor te zorgen dat alle overheidsinstanties de risico's van AI-gebruik adequaat in kaart brengen volgens de geldende wet- en regelgeving, met bijzondere aandacht voor mensenrechten en privacy?

Vraag 4

Kunt u uitleggen waarom slechts vijf procent van de AI-systemen is opgenomen in het openbare algoritmeregister, terwijl dit register juist werd opgezet naar aanleiding van de Toeslagenmisdaad? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Hoe gaat u ervoor zorgen dat alle hoogrisico-AI-systemen voor de deadline van 2026 in het register zijn opgenomen, zoals vereist door Europese regelgeving?

Vraag 6

Welke maatregelen neemt u, gezien de Toeslagenmisdaad en de waarschuwing van de ARK over mogelijke discriminatie door AI-systemen, om te garanderen dat AI-systemen van bijvoorbeeld de Belastingdienst en het

¹ NOS, 16 oktober 2024, «Overheid maakt volop gebruik van AI, maar kijkt vaak niet naar risico's» (nos.nl/artikel/2540979-overheid-maakt-volop-gebruik-van-ai-maar-kijkt-vaak-niet-naar-risico-s).

Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) voldoen aan de vereisten van nauwkeurigheid en non-discriminatie?

Vraag 7

Deelt u de zorg van de ARK dat er een prikkel bestaat om AI-systemen niet als hoogrisico in te schatten, zodat men niet hoeft te voldoen de strengere Europese regelgeving?

Vraag 8

Hoe wordt bij de inzet van AI-toepassingen, zoals de inzet van robothonden voor celinspecties bij de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), gewaarborgd dat de privacy en rechten van gedetineerden worden beschermd en worden er risicoanalyses uitgevoerd?

Vraag 9

Hoe wordt ervoor gezorgd dat er een duidelijke standaard is voor het testen en monitoren van AI-systemen, met betrekking tot nauwkeurigheid en non-discriminatie, gezien het groeiende gebruik van AI in overheidsdiensten?

Vraag 10

Bent u bereid om extra toezicht of huidige controlemechanismen in te stellen om ervoor te zorgen dat AI-systemen niet alleen efficiënt werken, maar ook rechtvaardig en veilig zijn voor burgers?

Vraag 11

Welke stappen gaat u ondernemen om in de toekomst getroffen burgers snel en rechtvaardig te compenseren wanneer de overheid discriminerende beslissingen heeft genomen door het gebruik van AI-systemen?

Vraag 12

Is er op dit moment een procedure ontwikkeld om burgers die zijn benadeeld door discriminerende AI-beslissingen actief te helpen bij het herstellen van hun rechten?

Vraag 13

Bent u bereid meer transparantie te bieden over welke AI-systemen in het algoritmeregister als hoogrisico worden ingeschat, specifiek met betrekking tot het risico op discriminatie?

Vraag 14

Op welke manieren kunnen burgers worden geïnformeerd over de specifieke risico's van deze AI-systemen en hoe zij zich hiertegen kunnen beschermen?

Vraag 15

Welke maatregelen gaat u nemen om ervoor te zorgen dat burgers, en met name kwetsbare groepen, worden beschermd tegen discriminerende algoritmes die door de overheid worden ingezet, zoals aangegeven door de ARK?

Vraag 16

Hoe zorgt u ervoor dat AI-systemen, zoals die van het UWV en de Belastingdienst, die direct van invloed zijn op burgers, niet leiden tot discriminerende keuzes of ongelijke behandeling op grond van etniciteit of nationaliteit?

Vraag 17

Hoe wordt voorkomen dat AI-systemen, zoals die in het algoritmeregister, onrechtmatige beslissingen nemen die burgers onterecht benadelen en schade toebrengen?